

и Димов замина. По това време гражданската война в Испания беше завършила в полза на Франко. Димов престоя в Испания повече от една година. Ако не се лъжа, той беше там ~~ка~~ като стипендиант на испанските власти.

Как се е зародил интересът на Димов към тази страна не ми е известно. Преди да замине Димов владееше доста добре испански език, което предполагам е помогнало да получи разрешение и стипендия. За Димов Испания беше страна на екзотиката, той се интересуваше преди всичко от хората, от старинните градове, от музеите, от живота, съвсем различен от нашия, положението в страната, може би само привидно, не го интересуваше. Всеки случай не си спомням да ми е говорил за бурните събития, които се бяха разразили там непосредствено преди неговото заминаване. След завръщането си говорехме често за Испания, той се изразяваше с възторг за испанците, за самобитната испанска култура, описваше с тънки подробности свои пътувания из страната, хората, градовете, планините, но отбягваше да говори по политически въпроси.

Нямам впечатление, че преди 9.9.44г. Димов е ~~има~~ проявявал някакъв интерес към политическите събития в нашата страна. Доколкото по това време Димов ~~имаше~~ някакви политически убеждения, това бяха убежденията на неговия чичо Иван Харизанов. Димов се възхищаваше от македонския деятел Яне Сандански, негов роднина. Димов възнамеряваше да пише нещо като романизирана биография за този човек.

За мен Димов беше типичен интелектуалец, подчертан индивидуалист, доста себичен човек, но скоро след 9.9.44 г. той се разви като убеден комунист. Той твърдеше, че историческото развитие води към комунизъм, че комунизмът е обществото на бъдещето, че виеки, който живее с времето си, може да бъде само комунист. Не смятам, че това беше нагаждане – по това време той беше вече изграден научен работник и известен писател.

След като се завърна от Испания Димов бе мобилизиран като ветеринарен лекар и бе изпратен в Беломорието. С какъв военен чин – не зная, вероятно е бил мобилизиран като редник. По това време той беше все още мой асистент. Като се завърна, разправяше, че е използвал свободното си време, за да работи върху **ОСЪДЕНИ ДУШИ**. Моето впечатление беше, че той се завърна от Испания с готов ръкопис. Всеки случай около 9.9.44г. романът беше готов, имах възможност да го прочета в ръкопис или може би в машинопис. След ~~три~~ отпечатването ~~на~~ романат беше поизменен: Димов беше подчертал по-ярко своите симпатии към революционния испански народ, беше